

Vergaderjaar 2021–2022

35 756

Wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (grondslag voor maatregelen inzake het (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Nr. 8

AMENDEMENT VAN HET LID VESTERING

Ontvangen 1 juni 2022

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

Aan artikel I wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

F

Na artikel 81a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 81aa. Afbouw gebruik gevaarlijke gewasbeschermingsmiddelen

Bij algemene maatregel van bestuur worden maatregelen getroffen teneinde het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die werkzame stoffen bevatten die voldoen aan de criteria van de punten 3.6.2 tot en met 3.6.5 en 3.8.2 van bijlage II bij verordening (EG) 1107/2009, of die overeenkomstig de criteria van punt 4 van die bijlage voor vervanging in aanmerking komen, terug te dringen tot een niveau dat 50% lager ligt in 2025 dan in 2021, en 95% lager ligt in 2030 dan in 2021.

Toelichting

Het intensieve gebruik van landbouwgif in Nederland¹ leidt tot een afname van insecten zoals bijen en hommels in het agrarisch gebied.² Ook vormt het een gezondheidsrisico voor boeren, omwonenden en consumenten³ en vervuult het ons milieu.

¹ Nederland kent het hoogste gifgebruik per hectare landbouwgrond van de EU. Bron: PBL (2019), p. 82: <https://www.pbl.nl/publicaties/geintegreerde-gewasbescherming-nader-beschouwd>

² PlosOne, More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

³ Vervolgadvies gewasbescherming en omwonenden, Gezondheidsraad, 2020, <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2020/06/29/vervolgadvies-gewasbescherming-en-omwonenden>

Van een deel van de toegelaten bestrijdingsmiddelen is reeds bevestigd dat zij zeer giftig zijn, moeilijk biologisch afbreekbaar, kankerverwekkend, schadelijk voor de voortplanting en/of hormoonverstorend, dat zij zich ophopen in de voedselketen en/of dat ze het DNA van mensen kunnen beschadigen.⁴ Deze stoffen zijn nog op de markt omdat de oude toelating nog van kracht is (een toelating kan tot 15 jaar gelden), of omdat de toelating middels procedurele verlengingen verlengd is zonder herbeoordeling. Andere zeer gevaarlijke stoffen staan sinds 2015 op een Europese lijst van stoffen die voor vervanging in aanmerking komen.

De lijst van stoffen die voor vervanging in aanmerking komen is in 2015 opgesteld met als doel het gebruik daarvan zo veel mogelijk te beperken. Een middel op basis van één van deze stoffen mag in principe niet toegelaten worden, tenzij het Ctgb middels een vergelijkende beoordeling kan bewijzen dat er geen alternatieven voor het middel zijn. Tot op heden heeft een dergelijke beoordeling nog nooit geleid tot een vervanging of verbod en zijn alle middelen dus nog steeds toegelaten. De indiener wijst erop dat de lijst van stoffen die voor vervanging in aanmerking komen tot nu toe zijn doel compleet heeft gemist.

Dit amendement regelt dat het gebruik van de gevaarlijkste bestrijdingsmiddelen in 2025 met 50% is gereduceerd ten opzichte van het gebruik in 2021, en met 95% in 2030. Het uitgangspunt bij deze reductiedoelstellingen is de hantering van een «nee, tenzij»-principe, waarbij de toepassingen en voorwaarden voor gebruik van de bedoelde middelen in toenemende mate beperkt worden.

De indiener onderschrijft de Toekomstvisie gewasbeschermingsmiddelen 2030 van het kabinet, dat stelt: «In 2030 bestaat de land- en tuinbouw in Nederland uit een duurzame productie met weerbare planten en teeltsystemen, waardoor ziekten en plagen veel minder kansen krijgen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk kan worden voorkomen.» De indiener vindt het daarbij van belang dat zeker het gebruik van de meest gevaarlijke middelen voor 2030 tot een minimum gereduceerd wordt. Om boeren, omwonenden en consumenten zekerheid te bieden en de natuur te beschermen acht de indiener het noodzakelijk dat deze reductiedoelstellingen wettelijk vastgelegd worden.

Vestering

⁴ Het gaat om bestrijdingsmiddelen die werkzame stoffen bevatten die voldoen aan de criteria van de punten 3.6.2 tot en met 3.6.5 en 3.8.2 van bijlage II bij de Europese Verordening (EG) nr.1107/2009 of die overeenkomstig de criteria van punt 4 van die bijlage voor vervanging in aanmerking komen.